

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 2. júna 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Verejné zákazky — Smernica 2004/18/ES — Účasť na verejnom obstarávaní — Možnosť využiť kapacity iných podnikov na účely splnenia stanovených podmienok — Nezaplatenie príspevku, ktorý nie je výslovne stanovený — Vylúčenie uchádzača z verejného obstarávania bez možnosti napravenia tohto nedostatku“

Vo veci C-27/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di giustizia amministrativa per la Regione siciliana (Rada pre správne súdnictvo Sicílie, Taliansko) z 10. decembra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 22. januára 2015, ktorý súvisí s konaním:

Pippo Pizzo

proti

CRGT Srl,

za účasti:

Autorità Portuale di Messina,

Messina Sud Srl,

Francesco Todaro,

Myleco Sas,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory A. Arabadžiev, sudcovia S. Rodin (spravodajca) a E. Regan,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: taliančina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci C. Colelli, avvocato dello Stato,

— Európska komisia, v zastúpení: L. Cappelletti a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. januára 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 47 a 48 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132), ako aj zásad práva Únie v oblasti verejného obstarávania.
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi pánom Pippom Pizzom, ktorý je majiteľom spoločnosti Pizzo a konateľom dočasného združenia spoločností vytvoreného so spoločnosťou Onofaro Antonino (ďalej len „Pizzo“), a spoločnosťou CRGT Srl, ktorého predmetom je vylúčenie uchádzača z konania na udelenie koncesie na nakladanie s odpadom a zvyškami nákladu na palube lodí.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 2 smernice 2004/18 stanovuje:

„Verejní obstarávatelia zaobchádzajú s hospodárskymi subjektmi rovnako a nediskriminačne a konajú transparentne.“

- 4 Článok 47 ods. 2 tejto smernice stanovuje:

„Hospodársky subjekt môže, ak to prichádza do úvahy, a pri určitej zákazke, počítať s využitím kapacít iných subjektov bez ohľadu na právnu povahu vzťahov, ktoré s nimi má. V takom prípade musí verejnemu obstarávateľovi preukázať, že bude mať potrebné zdroje k dispozícii, napríklad predložením príslubu týchto subjektov v uvedenom zmysle.“

- 5 Podľa článku 48 ods. 3 uvedenej smernice:

„Hospodársky subjekt sa môže, ak to prichádza do úvahy, a pri určitej zákazke, spoľahnúť na využitie spôsobilosti iných subjektov bez ohľadu na právnu povahu vzťahov, ktoré s nimi má. V takom prípade musí verejnemu obstarávateľovi preukázať, že bude mať k dispozícii zdroje potrebné na vykonanie zákazky, napríklad predložením príslubu týchto subjektov, že potrebné zdroje dajú hospodárskemu subjektu k dispozícii.“

- 6 Článok 63 ods. 1 prvý a tretí pododsek a článok 63 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18 (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65 až 242), ktorý je spomenutý vnútroštátnym súdom, znie takto:

„1. Hospodársky subjekt sa môže vzhľadom na kritériá týkajúce sa ekonomického a finančného postavenia stanovené podľa článku 58 ods. 3 a kritériá týkajúce sa technickej a odbornej spôsobilosti stanovené podľa článku 58 ods. 4, keď to prichádza do úvahy a pokiaľ ide o konkrétnu zákazku, spoliehať na kapacity iných subjektov nezávisle od právnej povahy prepojení, ktoré s nimi má. ... Ak sa chce hospodársky subjekt spoliehať na kapacity iných subjektov, verejnému obstarávateľovi preukáže, že bude mať k dispozícii potrebné zdroje, napríklad predložením záväzku týchto subjektov v uvedenom zmysle.

...

Ak sa hospodársky subjekt spolieha na kapacity iných subjektov, pokiaľ ide o kritériá týkajúce sa ekonomického a finančného postavenia, verejný obstarávateľ môže požadovať, aby hospodársky subjekt a dané subjekty spoločne zodpovedali za plnenie zákazky.

...

2. Verejní obstarávatelia môžu v prípade zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, poskytnutie služieb, montážnych alebo inštaláčnych činností v súvislosti so zákazkou na dodanie tovaru požadovať, aby určité rozhodujúce úlohy zrealizoval priamo sám uchádzač, alebo v prípade ponuky, ktorú predkladá skupina hospodárskych subjektov podľa článku 19 ods. 2, účastník tejto skupiny.“

Talianske právo

- 7 Článok 49 decreto legislativo n° 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE (legislatívny dekrét č. 163 týkajúci sa zákonníka verejného obstarávania prác, služieb a dodania tovaru, ktorým sa preberajú smernice 2004/17/ES a 2004/18/ES), z 12. apríla 2006 (riadna príloha ku GURI č. 100 z 2. mája 2006), v znení decreto legislativo n° 152 (legislatívny dekrét č. 152) z 11. septembra 2008 (riadna príloha ku GURI č. 231 z 2. októbra 2008) (ďalej len „legislatívny dekrét č. 163/2006“), s názvom „využitie kapacít tretích subjektov“, preberá do talianskeho vnútroštátneho právneho poriadku článku 47 a 48 smernice 2004/18.

- 8 Podľa článku 49 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 163/2006:

„Uchádzač, ktorý vystupuje sám, ako člen konzorcia alebo ako člen skupiny v zmysle článku 34, môže v rámci konkrétneho postupu zadávania verejných zákaziek na práce, služby a dodania tovaru splniť ekonomické, finančné, technické a organizačné podmienky, teda získať osvedčenie SOA, s využitím kapacít iného subjektu, ktorý spĺňa podmienky, alebo využitím osvedčenia SOA, ktoré patrí inému subjektu.“

- 9 Článok 49 ods. 6 legislatívneho dekrétu č. 163/2006 stanovuje:

„Využitie kapacít viacerých pomocných hospodárskych subjektov je povolené s tým, že uchádzač nemôže využiť spoločné podieľanie sa v rámci ekonomických, finančných, technických a organizačných kapacít podľa článku 40 ods. 3 písm. b), na základe ktorých bolo možné získať certifikát v danej kategórii.“

- 10 Podľa článku 1 ods. 67 prvého pododseku Legge finanziaria 2006 n° 266 (zákon č. 266 o rozpočte na rok 2006; riadna príloha ku GURI č. 211 z 29. decembra 2005), z 23. decembra 2005 (ďalej len „zákon č. 266/2005“):

„... Úrad pre dohľad nad verejným obstarávaním... každoročne určí výšku príspevku, ktorý mu musia uhradiť verejné a súkromné subjekty, nad ktorými vykonáva dohľad, ako aj pravidlá výberu tohto príspevku, vrátane povinnosti hospodárskych subjektov uhradiť príspevok, ktorá je podmienkou prípustnosti ponuky v postupoch verejného obstarávania.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 11 Autorità portuale di Messina (Správa prístavu Messina, Taliansko) vyhlásila v novembri 2012 otvorené konanie celoeurópskeho významu na udelenie štvorročnej koncesie na nakladanie s odpadom a zvyškami nákladu na palube lodí kotviacich na území patriacom do pôsobnosti Správy prístavu Messina. Túto službu predtým poskytovala spoločnosť CRGT.
- 12 Dňa 16. mája 2013 hodnotiaca komisia Správy prístavu Messina zaregistrovala štyri ponuky.
- 13 Dňa 4. júna 2013 bolo spoločnosti CRGT, ktorá podpísala so spoločnosťou RIAL Srl zmluvu o využívaní jej kapacít, a ďalším dvom uchádzačom oznámené, že boli vylúčení z uvedeného konania z dôvodu, že nezaplatili Autorità di vigilanza dei contratti pubblici (Úrad pre dohľad nad verejným obstarávaním, ďalej len „AVCP“) príspevok vyžadovaný zákonom č. 266/2005.
- 14 Zákazku tak získal Pizzo, ktorý ako jediný uchádzač nebol z konania vylúčený.
- 15 CRGT podala na Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Regionálny správny súd Sicílie, Taliansko) žalobu na zrušenie tohto rozhodnutia o vylúčení z konania a na náhradu škody spôsobenej týmto vylúčením.
- 16 Pizzo podal vzájomný návrh, v ktorom poukazyval na to, že CRGT mala byť z uvedeného konania vylúčená aj preto, lebo nepredložila dva samostatné bankové výpisy, ktorými mala preukázať svoju ekonomickú a finančnú spôsobilosť.
- 17 Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Regionálny správny súd Sicílie) rozsudkom č. 1781/2014 určil, že žaloba spoločnosti CRGT je prípustná a dôvodná a že táto spoločnosť bola neoprávnene vylúčená z predmetného verejného obstarávania. Súd sa v tejto súvislosti domnieval, že zadávacie podklady k tomuto verejnemu obstarávaniu nestanovujú povinnosť uchádzačov zaplatiť AVCP takýto príspevok, keďže platba takéhoto príspevku upraveného v zákone č. 266/2005 sa týka výslovne iba verejných zákaziek na práce, ale nie verejných zákaziek na služby. Tento súd ďalej spresnil, že povinnosť uchádzačov zaplatiť uvedený príspevok v prípade verejných zákaziek na služby by vyplývala jednak z extenzívneho výkladu zákona č. 266/2005 zo strany AVCP a jednak zo správnej praxe, podľa ktorej obligatórna povaha tejto podmienky zaplataenia by mala za následok, že prostredníctvom mechanizmu automatického doplnenia normatívneho obsahu zadávacích podkladov by podliehali tejto podmienke všetky podniky, ktoré sú uchádzačmi vo verejnom obstarávaní.
- 18 Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Regionálny správny súd Sicílie) ďalej zamietol vzájomný návrh, ktorý podal Pizzo, a to s odôvodnením, že CRGT mohla využiť – čo aj urobila – ekonomickú a finančnú spôsobilosť iného podniku, s ktorým na tento účel uzavrela zmluvu.
- 19 Pizzo podal na vnútroštátny súd odvolanie.

20 Za týchto okolností Consiglio di giustizia amministrativa per la Regione siciliana (Rada pre správne súdnictvo Sicílie, Taliansko) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce otázky:

- „1. Majú sa články 47 a 48 smernice [2004/18] vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava opísaná [v návrhu na začatie prejudiciálneho konania], ktorá za vyššie uvedených podmienok umožňuje čiastočné využitie kapacít iného podniku v oblasti služieb?
2. Bránia zásady práva Európskej únie, najmä zásady ochrany legitímnej dôvery, právnej istoty a proporcionality, pravidlu právneho poriadku členského štátu, ktoré umožňuje vylúčiť z postupu verejného obstarávania uchádzača, ktorý nevedel o povinnosti zaplatiť poplatok za účasť na uvedenom postupe – ktorej nesplnenie je sankcionované vylúčením –, lebo táto povinnosť nebola výslovne uvedená v zadávacích podkladoch, a to napriek tomu, že existenciu tejto povinnosti nie je možné jasne odvodiť z doslovného znenia platného zákona tohto členského štátu, ale sa k nej možno dopracovať na základe dvojakého právneho postupu, ktorý spočíva najprv v extenzívnom výklade niektorých ustanovení právnych predpisov tohto členského štátu a následne v doplnení – v súlade s výsledkami tohto extenzívneho výkladu – normatívneho obsahu zadávacích podkladov?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 47 a 48 smernice 2004/18 vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá hospodárskemu subjektu umožňuje využiť kapacity jedného alebo viacerých iných subjektov na účely splnenia minimálnych požiadaviek účasti na postupe verejného obstarávania, ktoré tento hospodársky subjekt spĺňa iba čiastočne.
- 22 Článok 47 ods. 2 a článok 48 ods. 3 smernice 2004/18 výslovne a takmer zhodne stanovujú, že „hospodársky subjekt sa môže... spoliehať na využitie kapacít iných subjektov“ pri preukazovaní, že spĺňa požiadavky týkajúce sa ekonomickej a finančnej situácie, ako aj technickej a odbornej spôsobilosti.
- 23 Súdny dvor konštatoval, že právo Európskej únie nevyžaduje, aby subjekt, ktorý chce uzatvoriť zmluvu s verejným obstarávateľom, dokázal priamo poskytnúť dohodnuté plnenie prostredníctvom svojich vlastných zdrojov, aby mohol byť považovaný za hospodársky subjekt spĺňajúci podmienky účasti vo verejnom obstarávaní (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. decembra 2009, CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, bod 41).
- 24 V tomto kontexte Súdny dvor usúdil, že článok 47 ods. 2 a článok 48 ods. 3 smernice 2004/18 nestanovujú záujemcom alebo uchádzačom nijaký principiálny zákaz využiť na účely splnenia kritérií stanovených verejným obstarávateľom okrem vlastných kapacít aj kapacity jedného alebo viacerých iných subjektov (pozri rozsudok z 10. októbra 2013, Swm Costruzioni 2 a Mannocchi Luigino, C-94/12, EU:C:2013:646, bod 30).
- 25 Podľa tej istej judikatúry uvedené ustanovenia priznávajú každému hospodárskemu subjektu právo spoliehať sa pri danej zákazke na využitie kapacít iných subjektov „bez ohľadu na právnu povahu vzťahov, ktoré s nimi má“, pokiaľ verejnému obstarávateľovi preukáže, že bude mať k dispozícii zdroje potrebné na plnenie tejto zákazky (pozri rozsudok zo 14. januára 2016, Ostas celtnieks, C-234/14, EU:C:2016:6, bod 23).

- 26 Treba teda vychádzať z toho, že smernica 2004/18 umožňuje spájanie kapacít viacerých hospodárskych subjektov s cieľom splniť minimálne požiadavky spôsobilosti vyžadovanej verejným obstarávateľom, ak sa mu preukáže, že záujemca alebo uchádzač, ktorý sa odvoláva na kapacity jedného alebo viacerých iných subjektov, bude mať skutočne k dispozícii prostriedky týchto subjektov potrebné na plnenie zákazky (pozri rozsudok z 10. októbra 2013, Swm Costruzioni 2 a Mannocchi Luigino, C-94/12, EU:C:2013:646, bod 33).
- 27 Takýto výklad je v súlade s cieľom otvoriť verejné obstarávanie čo možno najširšej hospodárskej súťaži, ktorý v tejto oblasti sledujú smernice nielen v prospech hospodárskych subjektov, ale tiež verejných obstarávateľov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. decembra 2009, CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, bod 37 a citovanú judikatúru). Navyše takýto výklad môže tiež uľahčiť prístup malých a stredných podnikov k verejným zákazkám, čo je takisto cieľom smernice 2004/18, ako to uvádza jej odôvodnenie 32 (pozri rozsudok z 10. októbra 2013, Swm Costruzioni 2 a Mannocchi Luigino, C-94/12, EU:C:2013:646, bod 34).
- 28 Súdny dvor však zdôraznil, že nemožno vylúčiť, že existujú práce vyznačujúce sa osobitosťami, ktoré vyžadujú určitú spôsobilosť, ktorú nemožno získať spojením menších kapacít viacerých subjektov. Súdny dvor uznal, že v takom prípade môže verejný obstarávateľ dôvodne vyžadovať, aby bola minimálna úroveň dotknutej spôsobilosti dosiahnutá jediným hospodárskym subjektom alebo prípadne využitím kapacít obmedzeného počtu hospodárskych subjektov, pokiaľ táto požiadavka súvisí s predmetom dotknutej zákazky a je vo vzťahu k nemu primeraná. Súdny dvor jednak spresnil, že vzhľadom na to, že takýto prípad predstavuje výnimočnú situáciu, uvedené požiadavky nemôže vnútroštátne právo povýšiť na úroveň všeobecného pravidla (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. októbra 2013, Swm Costruzioni 2 a Mannocchi Luigino, C-94/12, EU:C:2013:646, body 35 a 36).
- 29 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že podľa tvrdení Pizzo sa spoločnosť CRGT nemôže na účely splnenia kritérií verejného obstarávania dotknutého vo veci samej spoliehať na využitie kapacít iného subjektu. Z článku 47 ods. 2 a z článku 48 ods. 3 smernice 2004/18 však vyplýva, že tieto články výslovne priznávajú uchádzačovi oprávnenie využiť kapacity iných subjektov. Vnútroštátnemu súdu preto prináleží overiť, či v oznámení o vyhlásení obstarávania a v súťažných podkladoch k dotknutému verejnému obstarávaniu bolo výslovne stanovené, že vzhľadom na osobitosť služieb, ktoré sú predmetom tohto obstarávania, musí byť minimálna úroveň spôsobilosti dosiahnutá jediným hospodárskym subjektom.
- 30 Pokiaľ ide o tvrdenie Pizzo založené na tom, že CRGT mala preukázať svoju ekonomickú a finančnú spôsobilosť prostredníctvom predloženia výpisov aspoň dvoch bánk, je potrebné zdôrazniť, že vylúčenie možnosti, aby podnik, ktorý sa odvoláva na ekonomickú a finančnú spôsobilosť tretieho subjektu, využil bankový výpis tohto tretieho subjektu, by zjavne odňalo potrebný účinok právu využiť kapacity iných subjektov priznanému článkom 47 ods. 2 a článkom 48 ods. 3 smernice 2004/18. Tieto ustanovenia sa musia vykladať v tom zmysle, že hospodárske subjekty môžu pri určitej zákazke využiť kapacity iných subjektov vrátane využitia ich bankových výpisov.
- 31 Vnútroštátny súd sa takisto pýta, či článok 63 ods. 1 tretí pododsek a článok 63 ods. 2 smernice 2014/24 zavádzajú obmedzenia oprávnenia využiť kapacity iných subjektov. Je potrebné uviesť, že podľa článku 90 tejto smernice musia členské štáty zosúladiť svoje právne poriadky s ustanoveniami tejto smernice do 18. apríla 2016. V dôsledku toho v prejednávanej veci nie sú ustanovenia uvedenej smernice uplatniteľné *ratione temporis*.
- 32 Aj keď judikatúra Súdneho dvora ukladá členským štátom povinnosť zdržať sa počas lehoty na prebratie smernice prijímania opatrení, ktoré by mohli vážne ohroziť dosiahnutie cieľa stanoveného touto smernicou (pozri rozsudok z 18. decembra 1997, Inter-Environnement Wallonie, C-129/96, EU:C:1997:628, bod 45), táto judikatúra nedovoľuje pred uplynutím uvedenej lehoty ukladať uchádzačom povinnosti, ktoré nevyplývajú z práva Únie, tak ako ho vykladá judikatúra Súdneho dvora.

- 33 Navyše je potrebné zdôrazniť, že osobitné ustanovenia, ktoré vnútroštátny súd uvádza, priznávajú verejnému obstarávateľovi právomoc vyžadovať, aby uchádzač a hospodársky subjekt, ktorého kapacity chce uchádzač využiť na účely splnenia podmienok ekonomického a finančného postavenia, spoločne zodpovedali za plnenie zákazky (článok 63 ods. 1 tretí pododsek smernice 2014/24) alebo aby pre niektoré typy zákaziek zrealizoval určité rozhodujúce úlohy priamo sám uchádzač (článok 63 ods. 2 tejto smernice). Tieto ustanovenia teda nestanovujú špecifické obmedzenia možnosti čiastočne využiť kapacity iných subjektov, pričom tieto obmedzenia mali byť v každom prípade výslovne uvedené v oznámení o vyhlásení dotknutého verejného obstarávania, k čomu v prejednávanej veci nedošlo.
- 34 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je na prvú otázku potrebné odpovedať tak, že články 47 a 48 smernice 2004/18 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá hospodárskemu subjektu umožňuje využiť kapacity jedného alebo viacerých iných subjektov na účely splnenia minimálnych požiadaviek účasti na postupe verejného obstarávania, ak ich tento hospodársky subjekt spĺňa iba čiastočne.

O druhej otázke

- 35 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či zásada rovnosti zaobchádzania a povinnosť transparentnosti sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vylúčiť hospodársky subjekt z postupu verejného obstarávania z dôvodu, že si nespĺnil povinnosť, ktorá, hoci výslovne nevyplýva zo zadávacích podkladov tohto obstarávania ani z platného vnútroštátneho zákona, vyplýva z výkladu tohto zákona, ako aj z doplnenia normatívneho obsahu zadávacích podkladov uskutočneného vnútroštátnymi orgánmi alebo vnútroštátnymi správnymi súdmi.
- 36 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že na jednej strane zásada rovnosti zaobchádzania prikazuje, aby všetci uchádzači mali rovnaké príležitosti pri formulovaní znenia svojich ponúk, a preto vyžaduje, aby tieto ponuky podliehali rovnakým podmienkam pre všetkých uchádzačov. Na druhej strane cieľom povinnosti transparentnosti, ktorá je jej priamym dôsledkom, je vylúčiť riziko uprednostňovania a svojvoľnosti zo strany verejného obstarávateľa. Táto povinnosť vyžaduje, aby všetky podmienky a podrobnosti verejného obstarávania boli v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v súťažných podkladoch jasne, presne a jednoznačne formulované tak, aby po prvé všetci riadne informovaní a primerane obozretní uchádzači chápali ich presný význam a mohli ich vykladať rovnako, a po druhé, aby bol verejný obstarávateľ schopný skutočne overiť, či ponuky uchádzačov spĺňajú kritériá, ktorými sa riadi predmetné obstarávanie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. novembra 2014, *Cartiera dell'Adda*, C-42/13, EU:C:2014:2345, bod 44 a citovanú judikatúru).
- 37 Súdny dvor takisto rozhodol, že zásada transparentnosti a zásada rovnosti zaobchádzania, ktorými sa riadia všetky postupy verejného obstarávania, vyžadujú, aby vecné a procesné podmienky účasti na verejnom obstarávaní boli jasne a vopred definované a zverejnené, a to najmä povinnosti uchádzačov, aby mohli títo uchádzači presne poznať obmedzenia postupu a aby si boli istí, že rovnaké povinnosti platia pre všetkých konkurentov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. februára 2006, *La Cascina a i.*, C-226/04 a C-228/04, EU:C:2006:94, bod 32).
- 38 Okrem toho z bodu 17 prílohy VII A smernice 2004/18, týkajúcej informácií, ktoré musia byť uvedené v oznámeniach, v jej časti nazvanej „Oznámenia o vyhlásení zadávacieho konania“ vyplýva, že „kritériá výberu uchádzačov, týkajúce sa osobnej spôsobilosti osôb zastupujúcich hospodárske subjekty, ktoré by mohli mať za následok vylúčenie“ z postupu verejného obstarávania, musia byť uvedené v oznámení o jeho vyhlásení.
- 39 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora verejnému obstarávateľovi totiž v súlade s článkom 2 smernice 2004/18 prináleží prísne dodržiavať kritériá, ktoré on sám stanovil (pozri rozsudky z 10. októbra 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, bod 40, a zo 6. novembra 2014, *Cartiera dell'Adda*, C-42/13, EU:C:2014:2345, body 42 a 43).

- 40 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že zadávacie podklady k dotknutému verejnému obstarávaniu výslovne neukladajú uchádzačom povinnosť zaplatiť AVCP príspevok, sankcionovanú vylúčením z tohto obstarávania.
- 41 Ako zdôraznil vnútroštátny súd, existenciu tejto povinnosti možno vyvodiť z extenzívneho výkladu zákona č. 266/2005 uskutočneného AVCP a z vnútroštátnej správnej praxe. Dopĺňa, že AVCP sa domnieva, že nezaplatenie príspevku má za následok vylúčenie uchádzača z verejného obstarávania bez ohľadu na typ zákazky, ktorá je predmetom verejného obstarávania. Vnútroštátny súd ďalej uvádza, že z vnútroštátnej správnej praxe vyplýva, že subjekt môže byť vylúčený z postupu verejného obstarávania, aj keď nepreukáže splnenie podmienky, ktorú podklady verejného obstarávania výslovne nevyžadujú, ak nevyhnutnosť tejto podmienky vyplýva z „mechanizmu automatického doplnenia normatívneho obsahu správnych predpisov“.
- 42 V bode 39 tohto rozsudku bolo pripomenuté, že verejnemu obstarávateľovi prináleží prísne dodržiavať kritériá, ktoré on sám stanovil. Táto úvaha platí o to viac, ak ide o vylúčenie.
- 43 Treba totiž zdôrazniť, že hoci článok 27 ods. 1 smernice 2004/18 nevyžaduje, aby v zadávacích podkladoch boli podrobne uvedené všetky povinnosti týkajúce sa daní, ochrany životného prostredia, ustanovení na ochranu zamestnanosti a pracovných podmienok, ktoré sú platné v danom členskom štáte, tieto povinnosti na rozdiel od dotknutého príspevku vo veci samej nevedú automaticky k vylúčeniu z postupu verejného obstarávania v rámci posudzovania prípustnosti prihlášky.
- 44 Článok 27 nemožno vykladať v tom zmysle, že by verejnemu obstarávateľovi umožňoval odchyliť sa od povinnosti prísne dodržiavať kritériá, ktoré on sám stanovil, a to vzhľadom na zásadu rovnosti zaobchádzania a povinnosť transparentnosti, ktorá je jej priamym dôsledkom, ktorým verejný obstarávateľ v súlade s článkom 2 smernice 2004/18 podlieha.
- 45 V prejednávanej veci možno údajnú povinnosť zaplatenia príspevku AVCP chápať iba vo vzájomnom vzťahu medzi zákonom o rozpočte na rok 2006, rozhodovacou praxou AVCP a správnu praxou talianskych orgánov pri uplatňovaní a výklade zákona č. 266/2005.
- 46 Ako v zásade uviedol generálny advokát bode 65 svojich návrhov, podmienka, ktorej podlieha právo účasti na verejnom obstarávaní a ktorá vyplýva z výkladu vnútroštátneho práva a praxe orgánu ako vo veci samej, by mohla mimoriadne poškodiť uchádzačov usadených v iných členských štátoch, keďže títo uchádzači nemusia mať porovnateľné znalosti o vnútroštátnom práve a jeho výklade, ako ani o praxi vnútroštátnych orgánov ako tuzemskí uchádzači.
- 47 Pokiaľ ide o tvrdenie založené na tom, že CRGT už v minulosti poskytovala služby, ktoré sú predmetom verejného obstarávania, a teda mohla vedieť o existencii predmetného príspevku, postačuje konštatovať, že zásada rovnosti zaobchádzania a povinnosť transparentnosti, ktorá je jej priamym dôsledkom, by boli zjavne nerešpektované, ak by bol subjekt podriadený kritériám, ktoré neboli stanovené vo verejnom obstarávaní a ktoré sa neuplatňujú na nové subjekty.
- 48 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania navyše vyplýva, že nebolo umožnené, aby táto povinnosť zaplatenia príspevku bola splnená dodatočne.
- 49 Podľa bodu 46 rozsudku Súdného dvora zo 6. novembra 2014, *Cartiera dell'Adda* (C-42/13, EU:C:2014:2345), verejný obstarávateľ neumožní vykonať hospodárskemu subjektu akékoľvek opravy prípadov opomenutia, ktoré podľa výslovných ustanovení zadávacích podkladov musia viesť k jeho vylúčeniu. Súdny dvor v bode 48 uvedeného rozsudku zdôraznil, že povinnosť uvedenej veci bola jasne stanovená v zadávacích podkladoch tohto obstarávania spolu so sankciou vylúčením.

- 50 V situácii v prejednávanej veci však podmienka účasti na postupe verejného obstarávania spolu so sankciou vylúčenia z tohto postupu nebola v zadávacích podkladoch verejného obstarávania výslovne stanovená, a keďže túto podmienku možno identifikovať iba prostredníctvom výkladu vnútroštátneho práva, verejný obstarávateľ môže uchádzačovi poskytnúť dostatočnú lehotu na napravenie nedostatkov.
- 51 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je na druhú otázku potrebné odpovedať tak, že zásada rovnosti zaobchádzania a povinnosť transparentnosti sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vylúčeniu hospodárskeho subjektu z postupu verejného obstarávania z dôvodu, že si nesplnil povinnosť, ktorá hoci výslovne nevyplýva zo zadávacích podkladov tohto obstarávania ani z platného vnútroštátneho zákona, ale vyplýva z výkladu tohto zákona a týchto podkladov, ako aj z doplnenia ich normatívneho obsahu zo strany vnútroštátnych orgánov alebo vnútroštátnych správnych súdov. Za týchto okolností sa zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby bolo uchádzačovi dovolené napraviť svoju situáciu a splniť si uvedenú povinnosť v lehote stanovenej verejným obstarávateľom.

O trovách

- 52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

1. Články 47 a 48 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá hospodárskemu subjektu umožňuje využiť kapacity jedného alebo viacerých iných subjektov na účely splnenia minimálnych požiadaviek účasti na postupe verejného obstarávania, ak ich tento hospodársky subjekt splňa iba čiastočne.
2. Zásada rovnosti zaobchádzania a povinnosť transparentnosti sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vylúčeniu hospodárskeho subjektu z postupu verejného obstarávania z dôvodu, že si nesplnil povinnosť, ktorá, hoci výslovne nevyplýva zo zadávacích podkladov tohto obstarávania ani z platného vnútroštátneho zákona, vyplýva z výkladu tohto zákona a týchto podkladov, ako aj z doplnenia ich normatívneho obsahu zo strany vnútroštátnych orgánov alebo vnútroštátnych správnych súdov. Za týchto okolností sa zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby bolo uchádzačovi umožnené napraviť svoju situáciu a splniť si uvedenú povinnosť v lehote stanovenej verejným obstarávateľom.

Podpisy